

„Stifts-Relationer“ om Adelige i Danmark og Norge.

Indsendte 1747—49 til Terkel Klevenfeldt.

Terkel Klevenfeldt fødtes 1710 i Kjøbenhavn af borgerlig Herkomst, blev 1744 ansat i Højesteret, fjernet derfra af Struense 1771, † ugift 1777, adledes 1747, hvorved Navnet forandredes fra Kleve til Klevenfeldt (Fr. Algreen Ussing i hans Plan til et dansk biografisk Lexicon, 1865). Hans bidske Mund og nidske Sind gjorde ham maaske mindre paaskjønnet af Samtiden, men de Tusinder af Citater, der beraabe sig paa hans Samlinger, vidne tilstrækkeligt om Betydningen af hans Arbejde paa den danske Adels Historie. Samlingerne findes nu i det Kgl. Gehejme Arkiv.

Ved et Forslag om at indrette en Dansk Adels Matrikel (T. Becker: Hist. Museum S. 45 No 416) lykkedes det Kl. 1747 at interessere Gehejmeraad Grev Joh. Ludv. Holstein af Ledreborg for sit Studium. Følgen blev Paalæg til

Stifts-Øvrighederne i begge Riger om at fremskaffe og indsende Oplysninger om de Adelige omkring i Landet. Svarene, nu i Klevenfeldts Samling, frembyde en let Adgang til paa en Gang at see Hovedparten af den gamle Adels kummerlige Forfald og de nybagte eller indvandrede Slægters Oprang og ofte tidlige Nedgang.

2 Stykker heraf offentliggjordes allerede før 1787 i Magazin t. d. danske Adels Hist.: Adelige i Aggershus Stift og Botnerættin; men der vil vistnok være Opfordring for vor Tid, der dog erkjender, at vi ogsaa fra Tiden efter 1660 eje en Historie, til at fremdrage et saa rigt Stof fra et forsømt Tidrum.

Bestyrelsen for vort Samfunds norske

Afdeling har ønsket at gjøre Begyndelsen hermed og fremlægger herved Beretningerne fra Bergens Stift. Afskriften er besørgt af Candidat Ch. Brøndsted med nogen Frihed overfor Sætningstegn og store Begyndelses - Bogstaver, ligesom ogsaa blotte Høfligheder i Indledning og Slutning ere udeladte.

Takket være Klevenfeldt vilde Intet være lettere ved et Emne af denne Beskaffenhed end at forsyne Texten med oplysende Noter. Men heller ikke mange Steder vil det være vanskeligere at drage den rette Grændse mellem Formeget og Forlidt. I Mistillid om at kunne løse denne Knude og ude af Stand til at overhugge den har man valgt den billigere Udvej at gaee udenom den og har altsaa udeladt saa at sige enhver Nota.

Bergens Stift.

Da der for Lehn-Contoirtet behöves en mere tilforladelig Underretning, end allerede haves, om de her og der i Provincierne sig opholdende Adelige Familier; saa vilde Deres Höyærværdighed ved Provsterne i Deres Stift, lade föye den Anstalt, at enhver Herreds-Præst forskaffer en rigtig Fortegnelse paa Adelen af begge Kiön, som maatte findes i deres Sogne, de Fattige saavelsom de Rige, hvad enten de virkelig ere boesatte eller ikke. Döbe-saavelsom Stamme-Navne af dem selv og deres Forældre kunde og anföres, samt om de staae eller have staaet i nogen Kongelig Tieneste, og om ellers noget Besynderligt i Henseende til Stammen eller Personerne var at erindre. Og da den sögende Underretning

til Hans May^{ts} allernaadigste Befalings Fuldbyrdelse behöves, saa ville Deres Höyærværdighed anvende ald Fliid, at samme uden Opsættelse iverkstilles, hvorved De selv saavidt mueligt vilde concurrere i Henseende Stædet, hvor De selv boer, og den Oplysning, som derfra bör have; hvorefter De da det gandske, saa snart giörligt er, vilde indsende. Ieg osv.

Cancelliet, den 16 Martij 1748.

I. L. v. Holstein.

Opskrift: Velædle og Höyærværdig Hr Erich Pontoppidan. Biskop over Bergens Stift.

(Afskrift, bekræftet af Biskoppen.)

Bergens By. Til Hr Stifts Provst Tidemann i Bergen. Velædle osv. Effer hans höyædle Höyærværdighed vor gunstige Hr. Biskopes Ordre, som Hr. Broder tilsendte mig og övrige Sogne-Præster i hans andfortroede Provstie, haver ieg for længe siden lyst af Prædicke Stolen, det alle af Mand- og Qvinde-Kiön i mit Sogn, der nedstiger af adelig Familie paa Fæderne- eller Möderne-Side, ville behage at andmælde sig hos mig, som haver höye Øvrigheds Ordre at spørge derefter, da der Tid effer anden indfant sig:

1mo. Frue Dorothea Bager, Encke effer afg. Capitain Peder Lilienschiold, der var en Sön af Hans Lilienschiold, fordum Amtmand i Fiindmarcken, der havde 5 Söner: 1, ovenbem^{te} Peder Lilienschiold, der drucknede paa en Baad, der iust Feria 1ma Nat. i Aaret 1734 (1734 ²⁵/₁₂?) skulle före ham fra Schaanewigs Kirche her i Stiftet, 2, Bendix Lilienschiold, Lieutenant ved det Bergenhuusiske Regimente, og blev skudt i Schoutbynacht Gabels Söe Slag, 3, Uldrich Friderich Lilienschiold, Söe-Capitain i vores Konges Tieniste, og blef med Skib og Mand iust Iuule Nat i Aaret 1717, 4 og 5, drucknede iust en Iuule Afften paa en Reyse hid til Bergen fra deres Faders Huus, imens de vare endnu umyndige.

Denne Encke haver af Mayesteten i aarl. Pension 40 Rdr. Haver en Sön Hans Lilienschiold, 16 Aar gl. og lærer Guldsmed. Professionen her i Byen, og trende Döttre, af hvilcke de 2 ældste, Maria og Clara Dorothea Lilienschiold, er hos deres Moder i en meget kummerlig Tilstand, og den yngste, Anna Bergitta Lilienschiold, er giff med Peder Kellenswig boendes paa en Gaard i Fieldbergs Præstegæld her i Stiftet.

2do. Ingeborg Elizabeth Lilienschiold, en Daatter af forandmældte Amtmand Hans Lilienschiold, og er giff med en Borgermand

Lauritz Østmann boendes her i mit Sogn og haver ingen Lifs Arvinger.

3to. Martha, salig Hof Juncker Lilienschiolds Encke, som var en Søn af sal. Obrist Leutenant Peder Montagne Lilienschiold. Og videre Forklaring vidste hun icke at giøre om sin sal. Mands Familie, men appellerer til hans Söstre: sal. Obriste Coucherons Frue, Hr Obriste Reichweins Frue, sal. Capitain Libers Enckefrue og Fröicken Anna Sophia Lilienschiold, som endnu lever og opholder sig alle i Kiöbenhafn. Ovenmældte Hoff Juncker Lilienschiold haver efterladt sig en eneste Søn, Peder Montagne Lilienschiold, 11 Aar gl., og bliver af sin Moder holdt til sömmelige Videnskaber.

4to. Karen Orning, Encke effer afg. Leutenant Andreas Höeg ved det Trunhiemske Nation. Regimente. Hendes Moder var Elizabeth Orning, giffit med Leutenant Morten Grönwald, som haver 2de Söner effer sig: Frid. Christian Orning, og Ludwig Christian Orning, der begge ere Capitainer öster paa Norge. Deres Morfader igien var Berent Orning, Admiral ved Galleyerne og boede paa Ornings Gaarden i Storöens Præstegæld her i Stiftet. Og deres Morfaders Fader igien, Erich Ottesen Orning, var fordum Dannemarchs Riges Admiral. Denne Frue haver bedet mig at tilkiændegive sin fattige Omstændighed med sine 5 Börn: 3 Söner, Martinus Höeg, Guarder til Hest under Obrist Leutenant Lützous Compagnie, Berent Michael Höeg, Musicant-Svend her i Byen, og Jacob Johannes Höeg, Kandstöber Svend; begge hendes Dötre, Bergitta Elizabeth og Kirstine Sophie Höeg, er hos deres Moder, som haver kuns 40 Rdr i aarl. Pension. NB. Denne Orning-Familie skal være i nær Slegt med en gl. adelig Familie kaldet Maadt, som haver Descendenter paa Qvinde Linien boendes her i mit Sogn, der veed at forklare, at Niels Maad döde her i Byen uden at efterlade sig Söner.

5to. Alida Crommetie, Encke effer afg. Severin Svanenhielm, som haver under sin Haand og Signete sendt mig over sin og Mands Familie følgende Forklaring dat. 3 Sept. sidstleden.

Og formedelst hendes lange Udeblivelse med sin Forklaring haver ieg saa længe maatte opholde med denne min Notice, da ieg ingen videre af adelig Extraction kiænder her i mit Sogn, uden afdöde Toldere her i Bergen Peder Montagne, giffit med sal. Laugmand her i Bergen Hans Hansen Lilienschiolds ældste Daatter, der haver efterladt sig Daatter Johanne Adelus Lucia Lilienschiolds Börn, som ere deels i Civile deels i Militair Stand. Ieg osv.

Bergen, d. 16 Septembris A^o 1748.

M. A. Haberdorff.

Velærv. osv. Den Publication, som af Prædikestoelen udj Deres Velærværdigheds Sogn Nyekirchen, hvor til ieg sogner, er skeed, om at alle de, der udj Sognet befinder sig, som ere af Adel, skulde indfinde sig og give deres Adelige Herkomst tilkiænde, giver mig Anledning til at fremsende skriftlig den sande Bekiændelse, foruden at ieg samme for deres Velærværdighed mundtlig haver udsagt og bekiændtgiordt om min og mines Adelige Herkomst, saaleedes:

Min afgangne Mand, Severin Seehuusen, var fød udj Stavanger. Hans Fader, Morten Seehuusen, var Raadmand sammesteds. Hans Moder, Elisabeth Gotsen, var en Datter Datter af den gamle Adelige Familie og af Christen Trane, som var Lehns Herre udj Stavanger.

Min Fader, Thomas Crommetie, var Borger og Kiøbmand her udj Byen, var af Skotsk-Adelig Familie. Hand var den, som var berettiget til det udj Skotland værende Grevskab Crommetj, men alle de i hans Hænde værende Adkomst-Breve og Documenter, det samme Gods angaaende, hvormed kunde beviises hans Herkomst samt Berettigelse til bemeldte Gods, bleve udj en Jldbrand her udj Byen allesammen opbrændte og ødelagde. Og endskiönt at udj de Tider vare adskillige fornemme Adels- eller søa kaldede Gentil-Mænd komne her til Byen for alleene at faae ham til at reyse didhen (om icke meere, saa dog effter den Sckotske Ræt at sætte Foed paa Landet) for at legitimere sig om sin Adkomst til bemelte Adelige Gods, Saa formeedelst hans paakommende Svaghed kunde hand ej did henreyse. Blev altsaa hans Ræt dertil forfalden, og skal endnu paa bemelte Gods, ligesom hid udj min afg. Mands iboende Huus findes det Crommetiske Vaaben, hvilcket herpaa tröcket er til Efftersyn hæftet.¹⁾

Til samme udj Sckotland liggende Gods Crommetie laae endnu udj denne Bye det endnu saa kaldede Muncheliv, som stræckede sig ud til Skandsen og der omkring samt omkring Slottet. Og bleve de Revenüer, som deraf faldte, indtræckede af min Farfader udj Schotland, saalænge hand levede. Men siden min Fader ved den ulyckelige Jldbrand forlorede alle de i Hænde havende Documenter, Adkomster og Breve, bortfaldt det in totum fra ham og hans Arvinger.

Bemeldte min sahl. Fader havde 2de Sønner, Daniel Crommetie, ugiftt, döde i Hamborg, Hinrich Crommetie, Kiøbmand her i Byen, döde samesteds (var giftt med Iohanna Christina Frick, aflende 1 Søn og 1 Datter, Sönnen Hans Crommetie, Studiosus, Datter Elisabeth Crommetie, begge ugiftte). Jtem 2de Döttre, mig og Giertrud Crommetie, som döde ugiftt.

¹⁾ Det hostrykte Segl viser en vis Bestræbelse efter at opstille nogle Træer m. m. i heraldisk Tilsnit.

Er ieg altsaa af mine Södskende alleene igienlevende, og har jeg udj mit Ægteskab med afgangne Severin, Svanenhielm kaldet, aflet 1 Sön og 3 Döttre, hvoraf

1: den ælste Datter er Elisabeth Svanenhielm, som havde til Ægte forige Stifttskriver over Bergens Stiftt og siden Krigs Raad og Krigs Commissaire Hans Hvid samesteds, hvilcke afledte 4 Sønner, hvoraf 2 ere döde og 2 igienlevende: 1, den ælste, Severin Hvid, nu værende Premier Lieutenant ved det Andet Bergenhuusiske National Infanterie Regiment, endnu ugiff, 2, den yngste, Thomas Hvid, nu værende Kiøb- og Handels-Mand udj Bergen, giff med Borger-Manden Christian Friels Datter, navnlig Agnete Christiana Friele, uden Livs Arvinger,

2: Sönnen Morten Svanenhielm, giff med Cicilia Lillienchiold, afledte 2 Sønner, den 1ste, Severin Svanenhielm, nu værende Sergeant ved det 1ste Bergenhuusiske National Infanterie Regiment, ugiff, den 2den, Ionas Lillienchiold de Svanenhielm, er ved det Kongl. Rente Cammer udj Kiöbenhavn, ugiff,

3: anden Datter, Alida Svanenhielm, havde til Ægte Borger- og Kiøb-Manden udj Bergen Lehnerd Vejner; nu begge döde; af dennem aflet 4 Sønner og 1 Datter: 1, Hans Vejner, giff med Borger- og Kiøb-Manden her i Byen Bastian Gierdings Datter Jde Gierding, aflende 2de Döttre, som tillige med Faderen ere döde, 2, Alida Catharina Vejner, giff med Borger og Kiøbmanden her i Byen Christopher Christian Cramer, afledte 2 Döttre: den 1ste Sophia Amalia og den 2den Alida, — deres Moder död, 3, Severin Vejner, Borger og Kiøb-Mand samt Stads-Capitain i Bergen, ugiff, 4, Thomas Vejner, död ugiff, 5, Iohan Vejner, Borger- og Kiøb-Mand udj Bergen, agter at inklade sig udj Ægteskab med afg. Borger- og Kiøb-Mand Hinrich Bremers Datter, Anna Bremer,

4: tredie og yngste Datter, Egte Svanenhielm, havde til Ægte forige Assessor udj Ober-Hof-Retten i Norge samt Stifttamtsskriver Wilhelm Hansen; afledte 1 Sön, som strax döde. Siden har bemeldte Datter, Egte Svanenhielm, begivet sig udj Ægteskab med Laugmanden i Christiansands Stiftt, Iacob Veinwich, hvormed til Dato ingen Livs-Arvinger haves.

Endskiönt jeg nu, som oven anfördt har viist min afgangne Mand og mine med ham afflende Börn og Familie, saa har ieg herhos tilföyet, at det allernaadigst har behaget sahl. og høylovlig Jhukommelse Kong Friderich den Fierde under 20de Decembr. 1720 at forunde min afg. Mand Severin Seehuusen sit Allernaadigste Nobilitations-Brev, hvorudj disse Ord findes:

At Os elschelige Severin Seehuusen, Vores Stiftamtsskriver over

Bergens Stift udj Vort Rige Norge, og hans Huustrue, saa og hans Ægte-Börn, fødte eller u-fødte, saavelsom og deres Ægte-Afkom af Mand- og Qvinde-Kiön maae og schal være deelagtig udi alle de Friheder, Privilegier, og Benaadninger som alle andre af Adelen udi Vore Riger og Lande nu nyde og herefter bekomme kunde, saa at de og deres Ægtebörn og Afkom saavel af Mand- som Qvinde-Kiön herefter til ævig Tiid for rette og indfødte Danske Adelige Folck af alle og enhver schal agtes og holdes. Til desto større Kiændetegn af Vores Kongelige Naade have Vi givet hannem Allernaadigst og hans Ægte-Livs-Arvinger saa og des Ægte-Afkom et nyt Navn, at hand og de herefter schal kaldes med det Til-Navn Svanenhielm.

Og som det enhver her udj Byen er bekiaendt, at min afgangne Mand Severin Svanenhielm, forinden hand udj Aaret 1711 blev Stift- amtskriver i Bergen, icke alleene besad en Capital af 70,000 Rdl., og Ejere af det heele Svanøe Gods med ald dessens Herligheder, hvilke altsammen paa hans og Assessor Hansens Debet, i Henseende til de mangfoldige Antegnelser Postet, som effter hans Död 1726 og der-effter ere opkomne, til hvilke at besvare ingen af de nu levende har haft Underretning om, saa at meere end 72,000 Rdr. ere Tid efter- anden udj Kongens Cassa inddrevne, hvorudover jeg med min igien- levende Familie ere in totum ruinerede, og jeg, som en forladt Encke, der baade er bleven frataget Huus og Hiem, maae udj min store Alderdom med Bitterhed og Elendighed fremdrage mit usle Legeme, ej havende den allermindste Hielp eller Undsætning af nogen til min ringe Subsistance, da jeg nu, som dog tilforne har siddet udj god Velstand, har udj mit tiltrædende Alderdoms 77de Aar maattet bide udj Verdens suure Æble, og med Bitterhed fristet Fattigdommens yderste Nöd og Jammer fast uden nogen Rædning; saa ieg i Henseende til min saadan ubeskrivelige og kummerfulde Tilstand udbeeder ærbö- digst, at Deres Velærværdighed, som min Siæle-Sörger, der er be- kiaendt om saadan min Usselhed, vilde behage dette at attestere, saa- vel i Henseende til hvis ieg udjnden min bemelte Forklaring om min og mine Afkom här for Deres Velærværdighed udsagt og her- beskrevet findes, som og tillige at have den Godhed og recommandere bemelte min uslige Tilstand for min Allernaadigste Konge, det jeg udj min høye Alder kunde nyde en liden Skiærv til mit ringe Livs- Ophold.

Bergen d. 3die Septembr: 1748.

(Vaaben i sort Lak, egenhændig Underskrift:) Alida sahlig Svanenhielms.

At ovenskrevne Encke Frue Svanenhielm fremdrager hendes sidste Aar og Dage i megen Kummer og Bedrövelse, fordi hun var meget riig og er bleven saare fattig, saa at hendes høye Alderdom er saa

uløcksalig og ynckværdig, som hendes Ungdom var priselig og löcksalig, det kand ieg som hendes foresadte Sogne-Præst og Siæle-Sørgere efter Begjæring sandfærdig attestere med Hiertens Ønske, at den Albarmhiertigheds Gud og Tröstens Fader ville böye sin Salvede, vores allernaadigste Konges Hierte til Medlidenhed over hende, som i ald sin Nöd og Bekymring frygter Gud og ærer Kongen.

Bergen d. 16 Septembris A^o 1748.

Matthias Albert Haberdorph.

Underdanigst Relation om de sig udj *Sundhordlehns* Provstie opholdende Personer, som ere af Adelig Familie:

Lautzow. Maria Charlotta von Lautzow, Hr Gerdt Geelmuyden Consistorial-Raad og Sogne-Præst till Ous Præstegield, hans Frue. Havde till Fader Christopher Friderich von Lautzow, som var af den Lautzowske Familie udj Mechlenborg; var först Cammer-Junker hos Försten af Gustrou, fulgte siden med sal. Dronning Lovise till Kiöbenhavn, og dödde Major ved General-Major Cicignons Regimente. Hans Fader var Friderich von Lautzow, Herre till Fitzkow og Lütgen Betzin, og hans Moder en Halberstat.

Schachtavel. Maria Benedicta Muus, afg. Hr Ionæ Hougs, Sogne-Præst till Storöens Præstegield, hans Enke, er en Dotter-Dotter af Torbiörn Schachtavel, som var Adel og Laugmand paa Hedemarken i Aggerhuus Stiff. Videre vides ikke.

Orning (foruden dem, som siden ere anförde ved Galtung).

1. Otte Olsen, en Adels-Bonde paa Gaarden Aadland i Storöens Præstegield, beretter, at hans Får-Faders Fader, Erich Ionsen, som boede paa bem^{te} Aadland, var Adel, dog ei i Kongel. Tieneste; men formedelst stoere Skattes Paalegg afsagde sit Adelskab i Bergen. Bem^{te} Erich Ionsen var Södskind-Barn Erich Ottesen Orning, Admiral paa Bræmerholm og Befalingsmand over Halsnöe-Cløster og Hardanger-Lehn. Dene Mand beretter og, at Tilnavnet har tilforn været Orm eller Worm, men er siden forandret til Orning. Videre vides ikke. 2. Rejnert Andersen, en Adels-Bonde paa Gaarden Agdesteen i samme Præstegield, beretter, at hans Moders Moder, Margrete Erichdotter, var ovenm^{te} Erich Ionsens Dotter af Aadland. Videre vides ikke. 3. Afg. Wilhelm Orning, forrige Lieutenant ved det Andet Westerlehnske Regimente, har efterladt 2de Pigebörm, som ere paa Etne-Præstegaard med Moderen, Hr Iochum Althands Dotter. De Orningers Vaaben berettes at have været 2de Bölger, oppe i Hielmen 1 Standaer og 3de flyvende Fahner paa hver Side..

Galtung. 1. Lars Galtung, boer paa sin Fæderne-Gaard Torsnæs i Strandebarms Præstegield med sin Hustrue, Blanzeflor Catharina Orning, og deres 2 Söner: Iohan Daniel Galtung, og Hans Christopher Galtung. 2. Hans Söster Karen Galtung, Capitain Butlers, som er i Naade dimmitteret med Pension, hans Frue, boende paa Gaarden Kysnæs i bem^{te} Præstegield. 3. Hans Broder, Iohan Vincentz Galtung, nu Huusmand eller boende paa et lidet Stykke Jord under en Bondegaard i Fieldbergs Præstegield, har 3 Börn, 1 Sön og 2 Döttre.

Disse 3de forannævnte Södskendes Fader var Johan Galtung, som var först Page hos høy-lovlig Ihukommelse Kong Christian den Femte, blev siden Lieutenant ved Cavalleriet i Norge, men formedelst sine Blessurer dimmitteret. Boede siden paa bem^{te} sin Fæderne-Gaard Torsnæs, hvor hand dödde. Hans Fader har været Lars Galtung, Admiral og Amtmand over Lister-Lehn, hvis Frue var Barbro Marie Graaboe. Hans Fader har været Iohan Galtung, som ikke vides at have staaet i Kongel. Tieneste, men findes i et af sal. og høy-lovlig Jhukommelse Kong Friderich Den Tredie d. 8 Julii 1650 paa hans Adelskab for sig, sine Ægte-Börn og rette Afkomme allernaadigst udgivet Confirmations-Brev at være födt af Adel baade paa fæderne- og möderne-Side; hans Frue var Elisabeth Orning, foranm^{te} Erich Ottesen Ornings Söster. Samme Erich Ottesens Frue var Karen Mowatt, hvis Vaaben siges at have været 3 Bölger, 3 Stierner i blaat Skilt, 1 Löve, 1 Kors, og 1 Löve oven i Hielmen. De Galtungers Vaaben berettes at have været 2de springende Galter. Videre viides ikke. Saaledes efter jndkomne Beretninger, og nöieste Udspørgelse rigtig optegnet, testerer underdanigst.

Fieldbergs Præstegaard d. 15de Novemb. 1748.

M. Ruus.

Marie Charlotte von Lautzou, gift med Consistorial Raad og Sognepræst til Ous Præstegield udi Sundhorlehn og Bergens Stiftt Hr. Gerdt Geelmuyden, hafde til Fader Christopher Friderich von Lautzou, som kom i hans unge Aar til det Gustrousche Hoff for Kammer-Iuncker hos Fyrsten af Gustrou, Draanning Lovises Hr Fader, derfra fölgde hand ind med Draanningen, da hun var formælet med Kong Friderich den Fierde. Der var hand hos hende 1 Aar, kom saa til Norge at være Capitain ved den unge Guldnlöves Nordske Gevorbene Regiment, döde Major ved General-Major Cicignons Regiment. Denne hendes sal. Fader er föd af den Lautzousche Familie udi Mechelborg, hans Fader var Friderich von Lautzou, föd paa Stamgodset Rentzou udi Mechelborg,

Herre til Fitzkov og Lütgen Betzin. Hans Moder var af den adelige Familie Halberstadt, hans Farmoder var een Ratlau. Hellers er i den Familie de Lützouer, Plessen, Berkentiner og mange flere paa hendes Faders og hans Moders Side, som ieg icke kand erindre.

Dette er mig tilsendt d. 19 Iulii Anno 1748 fra Conferents Raadinde Lyms¹⁾, testerer

Gerdt Geelmuyden.

I Følge af Deres høyædle Høyærværdigheds Hr. Biskop Pontoppidans høy respective Skrivelse af 14de Iunij a. c. (grundendes sig paa Hans Excellence Hr. Geheime Conference Raad von Holsteins Skrivelse til höitbemte Hr. Biskop) til min Hr. Provst Gelmeiden, at han self saavel som og Provstiets Præster skal forskaffe en rigtig Fortegnelse paa Adelen af begge Kiön, som maatte findes i deres Sogner, de fattige saavel som riige etc., mældes til underdanigst Giensvar, at her udj Graven's Præstegield ingen deslige Adelige Familier findes paa Sværd-Siden, men paa Spinde-Siden er en stor Familie af Bønder og Bonde Qvinder, hvilkes Mor Moder nafnlig Catarina Helvig Galtung har været Præste-Kone i Eidfjords Sogn her i Gieldet for omtrent 60 Aar siden.

Nedre Hoyestad i Graven's Præstegield d. 5te Julij 1748.

Povel Schnabel.

Af Adel er ingen her i Præstegieldet [Sunds]. Men een Enke ved Navn Martha Hansdatter, føed af ordinaire Folk i Bergen, haver været gift med Christian Daniel Orning af Adel og er nu Huus-Kone paa Löcköen i Fields Sogn i stor Armoed. Hvor Börnene ere, er mig ubekjendt.

Jacob Jersin Nyegaard.

*Rigtig extraheret af eet velærværdige Hr Nyegaards om andre Embeds Forretninger mig tilsendt Brev. testerer Tidemand.

Fortegnelse, effter Hans Excellence Hr Geheime Conferentz-Raad von Holsteins Ordre, paa hvilke af Adelig Familie, der maatte findes i det mig allernaadigst anbettede *Mangers* Præstegield, som følger: 1. Opholder sig paa den Adelige Sædegaard, Herløe kaldet, welædle og welbyrdige Iohan Lawsen, som Aar 1729 d. 28 Octobr. med virkelig Commerce-Assessors Character af Hans Kongl. Majest allernaadigst er bleven benaadet. Og har haft til Ægte een Adelig Dame, ved Nafn, Anna Margaretha Ionæ Datter Lillien-schiold, der paa fæderne Side var een Sønne-Datter af den gl. Laugmand og Commissarie Hans Hansen Lillien-schiold i Bergen, og paa möderne Side een Datter-Datter af Biörn Kaas til Weirum, som hafde Birgithe Wenzelsdatter Rotkirk til Ægte; men nu ved

¹⁾ tidligere g. m. fornævnte Chrstf. F. Lowzow (Mag. t. d. danske Adels Hist. S. 49).

Döden uden Lifs Arvinger er afgangen d. 29 Iulii indeværende Aar. 2. Opholder sig her paa en Bondegaard Madme Elisabeth Sophie Landsvig, som paa fæderne Side er en Datter af Caspar Georg Brynich, forhen velbestalter Capitain i Hans Kongl. Majest^{ts} Tieneste, — og paa möderne Side en Datter-Datters Datter, nedstammende i 3^{die} Leed, fra ovenmelte Commissarie og Laugmand Lillien-schiold i Bergen, — lever nu i Ægteskab med en gl. Lieutnant ved Nafn Iacob Olsen Landswig, der, effterat hand omtrænt for 20 Aar siden har taget sin Afskeed, lever nu af at styre sin Fadere ringe Jordebbrug. Deres Börn ere 3de Dötre, hvoraf de 2de ere boesatte her i Egnen, og den 3^{die} endnu opholder sig hos Forældrene. Dette, saavidt mig har været mueligt at udfinde, at være rigtig Forteg-nelse paa de sig her i Præstegjældet af Adelig Familie opholdende, om hvilke mig heller ikke er vitterligt noget besynderligt enten i Henseende til Stammen eller Personerne at kunde anføre, testerer Mangers Præstegaard d. 22 Octbr. 1748.

Wilhelm Frimann.

Efter dend Underrætning, som Hands Excellence Hr. Geheime-Conferentz-Raad von Holstein forlanger om de sig i Provincierne opholdende Adelige Familier, vides ingen i *Waasse* Præstegjæld at opholde sig, uden mand vil henføre afg: Hr. Obriste De Wahls Sön, som staaer i Kongens Tieneste som Capitain ved eet af National Compagnierne. Hands Nafn er Otho Adam de Wahl, fød i det Meklenborgiske, muelig af dend der befindende Adelige Familie.

Wangens Præstegaard paa Waas, d. 14 Septbr. 1748.

I. C. Haar.

Her i *Lysters* Præstegjæld ere ingen Adelige Familier, hvorfore ej heller noget herom videre kand anföres, testerer

I. Borchsenius.

Om ovenmelte Kongl. allernaadigste Befaling betreffende Adelen's Andgivelse med meere forefindis ey noget i *Iustedahls* Præstegjæld at observere eller andgive, testerer

M. I. Foss.

At her i *Lejrdals* Præstegjæld ey findes nogen Adelige Familie eller Adelige Persohner, testerer

H. C. Atche.

Udj *Ullands* Præstegjæld er ingen Adelige Familier eller Adelige Personer.

P. Lund.

Her i *Wiigs* Præstegjæld ere ingen Adelige Familier, uden at

min Klokker David Friderich Orning er af adelig Extraction, som medfølger, testerer

Anders Daae.

Efter Deres Kongel. Mayts allernaadigste Befaling til Deres høysædle Høyærværdighed, Biscop og Superintendent over Bergens Stift, Hr. Pontoppidan, angaaende alle og eenhver udj bemelte Stift, som af gammel Adelig Stamme have deres Herkomst og Oprindelse, saadant allerunderdanigst skulle angive: altsaa og udj allerdybeste Underdanighed indberettes hermed, at ieg Undertegnede, ikke paa min sl. Fader, Lieutenant Daniel Anderssön Fogets, men paa min sl. Moder Blantzeflor Catharina Ornings Side (som var meget høydrende, og den 10de Iulij indeværende Aar ved Døden afgangen, haver siddet udj Enkestand 36 Aar, opholdte sig udi Sundhordlehn paa Gaarden Thoersnes udj Strandebarms Præstegield ved Guds rige Forsium og Kongens allerchristmildeste Hiærte, som med en Naade-Penge hende allernaadigst med forleenede, hvorføre Kongernes Konge velsigne hans Salvende med alle høys Kongel. forlangende Velsignelser, her i Tiden og hisset i Evigheden) er, saa vidt mig er vidende, født Adel paa begge Sider, nemlig: paa Fædrene de Orninger, førende i deres Vaaben een aaben Hielm med 7 Standarer og udi Felted 3 brusende Söe-Bölger. Hendes Farfader var Erich Otthosön Orning, fordem Rigets Admiral paa deres Kongel. Mayts da værende Orlogs Flaade, som og derpaa blev död skudt. Hendes Fader, Berendt Erichssön Orning (for mig berettet) og som Admiral paa allerhöyst bemelte Deres Kongel. Mayts Flaade. Paa möderne Side vare de Iueller og en gammel Adel-Stamme; deres Vaaben er et himmelblaa Feldt med 3 Söe-Bölger neden i, en 6 oddet Guld-Stierne oven udj, en aaben Hielm, med tvende til Albuen væbnede Arme, holdende ligeleedes en 6 oddet Guld-Stierne. Ellers relateres dette allerunderdanigst, at den störste Deel af de nu disse Tider levende Orninger ere udspirede paa möderne Side, hvoraf og de fleeste har taget Orningers Tilnavn, undtagen een min Morbroder ved Navn Friderich Christian Orning, som udj seeneste Kriigs Tiid stoed som Capitain ved de Aggershuussische; om hand endnu lever og hvad Familie hand haver, er mig gandske uvidende. Og at een stoer Deel af denne Familie ikke til nogen betydelige Charger ere opstegne, haver voldet og endnu volder vores meget slette og ringe Formuenhed med at oplære vore Börn og Familier udj adskillige høye Videnskaber, hvorved de efter allerunderdanigste Pligt kunde være Kongen og Fædrelandet til Gavn og Tieneste. — Hvilket alt udi allerdybeste Underdanighed testeres af

Wiig i Yttre Sogn den 13de Novembr. 1748.

David Friderich Orning,
Klokker og Skole-holder sammestæds.

Hans Matthias Orning, Discipel i Mester Lectien her i Bergens Cathedral-Skole, hvis Fader er David Friderich Orning, Degn i Wiigs Præstegield udj Sogns Provstie, som havde til Moder Blantzeflor Catharina Orning, der var i Ægteskab med en Lieutenant af Navn Daniel Fogt. Hendes Fader var Berent Orning, Admiral til Söes. Hans Fader var Erich Ottesen Orning, Riigernes Admiral, hvis Södskendebarn var Baron Axel Moht.

Bergen i Norge d. 21de Novemb. 1748.

Hans Matthias Orning.

Udj *Legangers* Præstegield findis ingen adelige Familier, uden der iblant regnis Madam Ane Christina Blixencron, som er Datter af sal. Etatsraad Blixencron, oc har tilforn været gifft med sal. Fogden Peder Iversön Leganger. Af hendes Börn ere oc hiemme en Sön, Hans Leganger, oc en Datter, Sine Pedersdatter L.,

testerer Iver Iversön Leganger.

Efter tillagde Ordre fra Cancelliet, dateret dend 16 Martij 1748, og mig dend 20de Julij sidstleden tilsendt, hvorudi er befalet en Underretning at gives om de sig paa hvert Stæd opholdende, saavel fattige som rige Adelige Familier, insinueres dette: At her udi Sogndahls Præstegield i Bergens Stiftt ere nogle Bänder boende, der siger sig at være af Dansk Adelig Extraction, hvorom de har givet saadan Forklaring, at Schach Christensen Lystrup, der var föd i Dannemark af Adelige Forældre, mistede siden Adelig Frihed, fordi hand gifftede sig med en Bunde Datter ved Nafn Inga öster fra Norge, med hvilken hand siden boede her i Kaldet paa Gaarden Westrem. Men Aars-Tallet, naar dette skeede, veed de ikke. Hand efterlod sig 3 Sönnner scilicet

Christen Schachsen Lystrup,

Lars Schachsen Lystrup,

Ole Schachsen Lystrup.

Disse 2 sidste Sönnners Familie er ganske uddöd. Christen Schachsen Lystrup boede efter sin Faders Död paa Gaarden Westrem, ogsaa uden at betiene noget Kongl. Embede, og efterlod sig efterfølgende Börn:

Schach Christensen Lystrup,

Niels Christensen Lystrup,

Marie Christen Datter Lystrup,

Jngeri Christen Datter Lystrup,

Guri Christen Datter Lystrup.

Disse 4 sidstes Familie er og ganske uddöd. Schach Christen-

sen Lystrup boede igien effter sin Fader paa bemældte Gaard Westrem og ey heller betienede noget Kongelig Embede. Hand effterlod sig disse Börn:

Schach Schachsen Lystrup,
 Peder Schachsen Lystrup,
 Margrethe Schachsdatter Lystrup,
 Berthe Schachsd. Lystrup,
 Ølegaard Schachsd. Lystrup,
 Christine Schachsd. Lystrup.

Alle disse sidste ere endnu mestendeel i Live, og hver af dem har en temmelig vidtløfftig Familie hist og her omkring i Sogn boende, som allesammen ere udi Bunde-Stand. De kand ellers ingen Underretning give, hvad Vaaben og Hielm deres Adelige Forfædre har fört.

Sogndahls Præstegaard den 29 Julij 1748.

Testerer

Gerhard Heiberg
 Pastor Sogndalensis.

Efterfølgende Linier tiener Deris Velærværdighed Hr: Gert Heiberg til Effterretning, at mit Döbenavn er Hartvig; — Stamme-Navn Kaas af de gamle adelige Kaaser, hvorav findes endnu mange i Danmark og nogle i Norge; — Major ved det Første Nationale Bergenuusske Regimente; — giff med Maria Mangor; — boer paa en Gaard Kiörnes kaldet udj Sogndals Præstegjæld. Min Faders Navn Venzel Rotkirk Kaas forhen Capitain i Danmark. Min Moders Navn Gertrud de Creqvy af bekient fransk Extraction, hvilke begge for nogen Tid siden ere hensovede.

Testor

H. Kaas.

Fortegnelse paa Adelen udj *Kinds* Præstegjæld: Velædle Hr Morten Svanenhielm, Proprietair, og boer paa Svanöe Adelige Sædegaard. Hr Morten Svanenhielms Frue, Frue Cicilia Kirstina Lilienschiold, Amtmand Lilienschiolds Datter. Velbt Hr Svanenhielm har 2 Sønner nemlig: Severin Svanenhielm, som staar i Hans Majts Tienniste for Chergeant ved Capitain Coucherons Compagnie i det Første Bergenuussiske Regimente, og Jonas Svanenhielm, som conditionerer i Kiöbenhavn for Skriver Karl.

Floren d. 12 Aug. 1748.

S. P. Brarup.

I underdanigst Følge af Deres Excellences Hr Geheime Conference-Raad von Holsteins til Deres høy-ædle Høyærværdighed Hr. Biscop Pontoppidan ergangne Skrivelse under 16de Martii indeværende Aar, at enhver Herrets Præst effter Hr Biscopens ved Prousten føjende Anstalt havde at forskaffe en rigtig Forteignelse paa de Adelige Familier, som maatte findes i deres Sogne, aldt til allerunderdanigst at fuldbyrde Hans Kongel. Majts allernaadigste Befalning; Saa bliver herved af mig underdanigst meldet, at udi dette mig allernaadigst anfortroede *Eids Kald* befinder sig af Adelig Familie Johan Ludvig von Warnstedt, virkelig Capitain ved det 1ste Bergenhuusiske nationale Jnfanterie-Regimente, boende paa Gaarden Möchlebust her i Hoved-Sognet, hvis Fader har været Christian Hans von Warnstedt, Kongel. Majts Etats-Raad og Amptmand til Antvorschov, og hvis Moder, Lovise Hedeveg Dieden zum Fürstenstein, begge af adelig Herkomst, begge og nu i Herren hensovede.

Derforuden er her i Kaldet en Fendrich boende, som har Lieutenants Character, scil. Morten Jörgen Rochling, som siger sig paa fæderne Side at skal være adelig. Hans Fader Erich Rochling var Capitain, hans Farfader Morten Jörgen Rochling var Oberst, af adelig Extraction, begge nu ved Döden afgangne. Videre og nøjere Underretning herom har jeg ikke kundet indhendte. Saaledes underdanigst anført af

Eids Præstegaard, d. 4de Sept. 1748.

O. Werdal.

Udj den mig allernaadigst anbetroede Iörringfiords Meenighed paa Sundmöer i Bergens Stift opholder sig for nærværende Tiid velædle Hans Wulff Nicholaisön von Unger, Premier Lieutenant ved det Förste Bergenhusiske Regimente, som med Beviisligheder findes at være af en gammel Dansk adelig Familie. Han skal og efter egen Beretning være den eeneste, undtagen hans Börn, af Mands-Linien, som af samme Stamme endnu lever. Han ernærer sig nu med sin Familie ved den ham allernaadigst forundte Lieutenants-Gage. Flere findes ikke udj min Menighed at være af nogen adelig Herkomst. Hvilket herved underdanigst testerer

Iörringfiords Præstegaard, d. 2 Oct. A^o 1748.

Lyder Sinning.